

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja
spisal IVAN ZOREC

"Preden pridemo iz Stehana, bomo mokri," je star suličar momljajal in gledal po nebu, ki se je na zahodu nenadoma začelo prepreati z deževnimi oblaki.

"Ko bi vsaj do Šmarija prišli še po suhem; tam bomo počivali in vedrili, če bo treba."

"Bog daj vreme, sicer se bo cesta razmočila in pot potegnila, da ne bomo do opoldne v Ljubljani."

"Če nas ujame dež, se bo potlej vse popoldne ubilo s snazanjem konj in opreme."

"Da, in tako ne boš mogel precej iti sleparit na Stari trg!" se je poredni suličar smejal.

"Le molči," je drug tolažil, "že drevi ti bo Vipavka rezgetala, da boš še ob tisto pamet, kolikor je imaš."

Malo so premolknili in se zameknili v milsi o veselem življenju, ki jih čaka v Ljubljani.

"Čudno, da so nas menihi na pot poslali danes, ko je petek, se je nekdo domislil.

"Da, v petek ne kaže začeti važnih opravil."

"V petek je Bog umrl, petek je nevaran dan."

"Tudi za tovarno živino ni varen; krvomočna utegne postati."

"Pa res. Živina je tudi ljubba, ker ga je v Betlehemu prva pozdravila in ga potlej v mrzli staji grela s svojo sapo."

"Vse je bilo vkup, že včeraj bi bilj lahko odšli."

"Kaj ne veš, da tudi četrtki ni dan za potovanje? Pogani so ga praznovali na čast bogu Perunu."

"Petek je petek, k tisti Vipavki danes res ne pojdem."

"Saj res. Nocoj se odpočijmo in očeđimo, jutri pa mora pri njej od mize kar teči!"

"In nohte si uredimo, preden mine dan. Kdor si v petek reže nohte, dobi trdne zobe, ki ga nikoli ne bole."

"V Šmariju bomo utegnili. In pusto nam ne bo, meh vina je na zadnjem konju, prav veseli bomo prišli v mesto."

"Kdor se v petek veseli, ga v nedeljo srce boli," se je oni spomnil vesele krčmarice na Starem trgu. "Nak, drevi ne pojdem nikamor!"

"Če se le ni komu že zarekla?"

"Prava reč!" je suličar zamahnil po zraku. "Ljubljana je polna lepih, živih deklet — tudi v petek ti marsikatera rada da besedo."

"Hoj," se je postaren suličar domislil, "samostan je čisto brez varuha, tu smo skoraj vsi, ki udariti znamo; drugi so šli z opatom. Ali na to kaj mislite?"

"Te ga me ni treba biti skrb. Menihi naj gledajo in skrbijo!"

"Kaj pa, če nam patra ukazeta, naj se precej vrnemo v Stično? Potlej se ti bo samo še sanjalo neumno o Ljubljancankah."

Molče so se spogledali in zakleli, ta v jezi, drugi v smehu.

"Ti, to bi se utegnilo primeriti. V Ljubljani nas meniha res ne potrebuje prav posebno."

"Kaj, ko bi kar vprašali patra Fortunata?" je suličar vrtil. "Pater Tadej te še sliši ne, zamišljen, kakor je."

"Vprašaj — jaz se že ne upam," se je umikal tisti, ki mu je Vipavka najbolj blodila po glavi. "Samo pogledal bi me, pa bi ugenil, kaj me premika."

"Da, menihu se ne potajiš tako lahko; še danes bi moral krevsatj v Stično."

Iz goščave obakraj ceste je opojno dihal vonj muževne hoste in ptiči so peli. V daljavi se je oblacija vlekla nekamo za sinje gore. Konji so hrzali, Šmarije se je bližalo, čutili so ga.

"V samostanu utegne biti še prebito vroče, če je res, kar so Kostanjevčani, ki so prišli z opatom Egidijem, pravili bratru vratarju."

"Turka bomo videli, to je kakor amen v očenašu. Stične ne bo pustil na miru."

"Ne bo. Gotovo je zavohal, da odtod ne bi šel praznih rok."

"Hm, od blizu ga ne bi bilo dobro gledati, Turka, preveč ga je."

"Tlačani že v gradišča in skrivališča vozijo žive zase in poklajo za živino, to dobro vem."

"Tudi Trlep zbira prežune, da bi jih na prežo poslal v doljenje kraje."

"Da, med najmočnejšimi zvitopci jih izbira."

"Z njimi neki pojde tudi strašni Kopic."

"Ali ne bo preneroden? Prežun mora tihopati, se skrivati."

"Že, že; dobro ti pa le dene, če imaš ob kakovem ravsu pri sebi takega galijota. O, Kopic zaleže dosti."

XXXV.

Po prazniku je Trlep naposled vendarle določil prežune.

"Do večje bi stopili še prej," so se izbranj Gabrovci menili. "Naj nam baja, preden pojdemo!"

In so še tisti večer šli na Primskovo in prosili večšo, naj jim pove usodo, ki jih čaka v daljnjih krajih.

"Kdo vas sili tja?" je vprašala in pest brsti vrgla na ognjišče, da bi jih bolje videla.

"Trlep."

Vešča ne reče nič, samo zamislila se, gleda v tla in jih več ne vidi. Kako neki bi ponagajala Trlepu?

"Mudi se nam," so siliili.

Baba molči, počasi stopi pred prag in se zagleda v zvezdnato nebo. Ko se vrne, z grebljico pošari v ognej in za vsakega posebej po tleh vrže sedem šibin. Po legi, kako so pale navzkriž, jim baja strahovite nevarnosti, ki jim pretijo. "Osta-

HOTEL FOR SALE
A fine investment. Home and Income for a man and his wife. Approximate Gross Income \$13,200. Approximate Net Income after operating expenses, taxes, insurance and interest fees \$ 8,400. Plus Apt. for owner rent value to guests \$ 1,800. Plus large kitchen and dining room seating capacity 40 people minimum earning possibilities \$ 6,000. Present owner has interests in another state, demanding most of his time.
Selling Price \$65,000
Cash \$25,000
Balance \$4,000 per year
BOX 135 — AMERICAN HOME

AUGUST SALE OF FURS
Presenting Fine Coats with this season's newest feature
LT
CONVENIENT PAYMENT PLAN
Purchases stored until fall
Louis Titus
FOR MANY YEARS BUYER OF FURS FOR THE HIGBEE CO. 507 Carnegie Hall
1220 Huron Rd. MAIN 9778
nite doma," jih plaši, "bolje bo za vas!"
"Pojdemo, Trlep je ukazal," so trmoglavili.
"Pa pojdite, zaleteli slepi!" je godrnjala. "Samo krvi vam še vzamem, da tudi materam! lahko pokažem nesrečo, ko se bodo jokale za vami."
In je vsakemu izmed njih vzela nekaj kapljic krvi in jo spravila po lončkih.
Prežuni so potrti, oplašeni šli domov.
Drugo jutro prav zavred so se napolili v daljne doljenje kraje, da bi pozvedeli, v katero stran se Turki mislijo vlti. Peto jih je bilo. Z njimi je šel tudi Kopic, da bi udaril, če bi bilo potrebno. Vsak je imel ček, čez ramo torbo z živčem in za pasom še dolg nož, Kopic sam pa le torbo in tisto svojo soro.

ATTENTION LADIES AUGUST FUR SALE
LOUIS TITUS
507 Carnegie Hall
Mr. Louis Titus is one of Cleveland's better known furriers, and for many years has been a buyer of furs for The Higbee Co.
Mr. Titus is offering his first August fur sale, for this special event during August, for sale for one week only, has one of New York's leading fur manufacturers representative, with a fine selection of sample fur coats on display at greatly reduced prices for this special event.
You will be amply rewarded by visiting this sale.
You may purchase your coat on the convenient payment plan, and have it stored until fall.
Ladies, you have Mr. Titus' name and reputation behind you, when buying at this August sale, starting today. Where to go: Louis Titus, well-known furrier, 507 Carnegie Hall, 1220 Huron Rd. See our ad in today's paper.

**—AND THE WORST IS YET TO COME —
—in najhušje šele pride**

Naznanilo in Zahvala

Potrtega in žalostnega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da smo izgubili našo preljubljeno in nikdar pozabno mamico

Mary Žužek

ROJENO ROJC

ki je po krajši bolezni previdena z svetimi zakramenti za umirajoče izdihnila svojo blago dušo dne 8. julija 1947. Pokojna je bila rojena dne 1. maja 1893 v vasi Retje, župnija Loški potok, odkoder je prišla v Ameriko. Pogreb pokojne se je vršil iz Zakrajskega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida dne 11. julija 1947. Po sv. maši zadušnici, katero je daroval častiti gospod Rev. Victor N. Tomc, smo jo položili k zemeljskemu počitku na pokopališču Kalvarija.

Na tem mestu se predvsem najprvo zahvalimo č. g. Rev. V. N. Tomcu, ki je pokojnico previdel z svetimi zakramenti, ter opravil zanjo sv. mašo zadušnico in druge molitve, ter jo potem spremil na pokopališče Kalvarija vse do njenega groba. Naj sprejme za vse to Rev. Tomc našo prisrčno zahvalo za vse in naj mu Bog povrne zato.

Dalje se zahvalimo vsem onim številnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so poklonili toliko lepih vencev ter tako ozaljšali pokojnico, ko je počivala na mrtvaškem odru. Vence so poklonili sledeči:

- Mr. in Mrs. John Gorjup Sr., Mr. in Mrs. John Gorjup Jr., Mr. in Mrs. John Geib, Mr. in Mrs. Emmett Dears, Mr. in Mrs. William Gorjup, Mrs. Josephine Brown, Mrs. Mary Žužek iz Gowanda, N. Y., Miss Agnes Žužek iz Gowanda, N. Y., Mr. in Mrs. Henry Žužek and Son, Mr. in Mrs. Edward Bothwell and Family, Mr. in Mrs. Clarence Katsmayer and Daughter, vsi iz Gowanda, N. Y. Mr. in Mrs. George Voloski and Family, Mrs. Mary Urbas and Family, Mr. in Mrs. Anton Champa, Mrs. Frances George, Mr. in Mrs. William Slogar and Family, Mr. in Mrs. Jerry Sain and Daughter, Mr. in Mrs. Frank Champa and Son, Mrs. Krajc, Mrs. Svirgel, Mrs. Antonia Nadbath and Son, Mrs. Anna Berkopec, družina Strnad, Mr. in Mrs. Louis Majer, William Chevako, Mr. in Mrs. Tomolett, Lucille Tili and Henry, Gertrude M. Jerkins, Mr. in Mrs. John Plesea, Rose and Paul, Mr. in Mrs. Bisehall, Mr. in Mrs. Hodgeon, Mr. in Mrs. Barone, Patrons of Žužek's Cafe, Max Stankowics, E. 55th and Hough Food Market, Carniola Hive T. M. No. 493, društvo sv. Janeza Krstnika št. 37 ABZ, društvo Cleveland št. 126 SNPJ, podružnica št. 18 SZZ, Fisher Body Payroll Dept., 2nd and 3rd shift, Eaton Mfg. Co. Heater Division Employees, Fisher Body Division General Motors Corp., Telling-Belle Vernon Co., M. E. S. A. Local 21.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj duše pokojne. Darovali so: Louis Urbas Family, Mr. in Mrs. Edward Bothwill, New York, N. Y. Mr. in Mrs. Paul Kovelan, Mr. in Mrs. John Urbas Jr., Mrs. Mary Krajc, Mrs. Luzar, Mr. in Mrs. Svirgel, Mr. in Mrs. Anton Champa, Mr. in Mrs. Jerry Sain, Mr. in Mrs. William Slogar, Maccabee Red Jackets, Mr. Renko, Ann Novosel, Mr. in Mrs. Arko, E. 78. St., Mrs. Vargo, Mrs. Nadbath, Mr. in Mrs. Faber Sr., Mrs. Verbic, Mr. in Mrs. John Sauric St. Clair Ave., Mr. in Mrs. John Mu-

Draga mati naša! Minil je čas Vašega bivanja med nami. Odšli ste v večnost. Kako prazno je in pusto, ko Vas ni več, to šele zdaj občutimo. Bridka je izguba in nenadomestljiva je vrzel, ki se je napravila z Vašo smrtjo. Jokamo in molimo; a Vas ne prikljče več nazaj. Neprodirna je stena, ki nas loči. Enkrat bo tudi za nas ta stena odstranjena in to takrat, ko pridemo tudi mi za Vami.

Naj Vam bo lahka ameriška gruda, a duša Vaša pa naj uživa večni mir, ki naj Vam ga nakloni dobri Bog, za vso Vašo dobroto, trpljenje in skrb, tam v presrečnih nebesih, kamor vsi enkrat želimo priti. Zato Vam kličemo:

Sladko spavaj draga mati, brez trpljenja, brez ovir, a v nebesih srečna živjaj za plačilo večni mir.

Zalujoči ostali:

- ANTON in JOSEPH, sinova;
  - MARY, poročena CHAMPA, hči;
  - ANTHONY in EDWARD CHAMPA, vnuka.
- Pokojna zapušča tu v Ameriki teto MRS. JOSEPHINE GORJUP, v starem kraju pa sestro FRANCISKO MOHAR

Cleveland, O., 11. avg. 1947.

hic, Mrs. Anna Hacc, Mrs. Josephine Petric, Mr. in Mrs. Frank Hocevar East 67. St., Mrs. Mary Straus and Daughter, Mrs. Louis Champa Sr., Mr. in Mrs. Kromar and Family, Mr. in Mrs. Frank Hocevar Lockyear Ave., Mr. in Mrs. Thomas Kraich, Mr. in Mrs. John Spech, Mr. in Mrs. Carl Stwan, Mr. in Mrs. Rudy Champa, Mrs. Klopčic and Daughter, Mr. in Mrs. Louis Zak, Mr. in Mrs. E. Laskowski, Zlatorepec Family, Mrs. Gregoric, Mr. in Mrs. John Zallar, Mr. in Mrs. John Jenko and Daughter, Mr. in Mrs. Tino Modic and Family Mrs. Jasko, Mr. in Mrs. Tony Kapel, Mr. in Mrs. James Barnes, Mr. John Galic, Kersevan Family, Mr. in Mrs. Centa, Mr. in Mrs. George Adams, Mr. in Mrs. J. Ščerenka, Mr. in Mrs. Frank Haffner and Family Mrs. Eckart, Mr. Leskovic, Mr. in Mrs. Sekuszler, Frank Prokof, P. Norse, Mr. in Mrs. Frank Ziberna, Mr. in Mrs. Louis Tieber, Mr. in Mrs. Al Raines, Mrs. Kolenc, Mrs. Cimperman iz E. 55. St., Mrs. Somrak.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so dali na razpolago svoje avtomobile brezplačno pri pogrebu. To so sledeči: Mr. John Gieb, Mr. George Voloski, Mr. John Saurich in Mr. Ray Champa.

Dalje se zahvalimo vsem onim, ki so prišli pokojnico kropit, ko je počivala na mrtvaškem odru ter so molili za mir in pokoj njene duše.

Dalje se zahvalimo vsem za izraze sožalja, bodisi osebno ali pismeno, ter vsem onim številnim, ki so nam stali ob strani ter nas tolažili ob tako bridki izgubi naše mamice.

Prav tako tudi vsem onim, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti na pokopališče Kalvarijo, ter vsem onim, ki so nam bodisi na ta ali oni način storili kaj dobrega.

Zahvalimo se tudi vsem našim sosedom za vso pomoč in naklonjenost, in končno prav vsem, ki so nam bodisi na ta ali oni način kaj pomagali.

Iskreno zahvalo naj prejme pogrebni zavod Frank Zakrajske in sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba, ter vso prvovrstno postrežbo, ki so nam jo dali.

Ako smo pri naštevanju imen katerega po pomoči ali kako drugače izpustili prosimo oprostjenja, ker namenoma tega nismo storili. Naša želja je, da se prav vsem poimensko zahvalimo za vse. Prav možno pa je, da se je pri tem naštevanju seznama imen vrnila kaka napaka ali nedostatek, zato prosimo: oprostite.